

Disciplinární řád Šachového svazu České republiky

Preambule

Hra šachistů je založena na předpokladu, že každý, koho se hra týká, sleduje platná pravidla a nařízení a přikládá nejvyšší důležitost fair play a dobrému sportovnímu chování. Není možné definovat zcela přesně a za všech okolností standard chování nebo uvést všechny případy, které vedou k disciplinárním sankcím; je tedy nutné řídit se vlastním zdravým rozumem a v případě pochybností o správnosti jednání se poradit s přítomnými činovníky nebo pořadatelem soutěže. Disciplinární řád vychází z Etického kodexu FIDE, který jsou povinni respektovat všichni účastníci šachových soutěží, a doplňuje jej dalšími podrobnostmi platnými v ŠSČR.

ŠSČR je signatářem České charty proti dopingu, a proto jsou jeho členové povinni důsledně respektovat a dodržovat všechna ustanovení Směrnice pro kontrolu a postih dopingu ve sportu, a to jak v průběhu soutěží, tak v tréninkové přípravě. V případě porušení těchto ustanovení přijme ŠSČR sankce v souladu s ustanoveními tohoto DŘ.

Článek 1 Úvodní ustanovení

1.1 Použité názvosloví a zkratky

- DŘ – Disciplinární řád Šachového svazu České republiky;
- DK – disciplinární komise;
- KŠS – krajský šachový svaz, viz Stanovy ŠSČR;
- mateřský oddíl – definice pojmu viz Registrační a přestupní řád ŠSČR;
- oddíl – subjekt definovaný dle čl. 3 odst. 3 Stanov ŠSČR;
- ŠSČR – Šachový svaz České republiky, z.s., Praha;
- VV – výkonný výbor.

1.2 Působnost disciplinárního řádu

Tento DŘ se vztahuje na projednávání v šachovém svazu všech disciplinárních provinění. V mezích tohoto disciplinárního řádu může VV ŠSČR vydat prováděcí pokyny pro projednávání jednotlivých disciplinárních provinění a v nich uveřejnit zejména přehledy o druhích provinění a trestů za ně ukládaných.

DŘ se vztahuje na projednávání všech disciplinárních provinění, jichž se dopustí jednotlivci nebo kolektiv.

1.3 Účel disciplinárního řízení

Účelem disciplinárního řízení je projednat, spravedlivě posoudit, a je-li provinění prokázáno, potrestat hrubou nekázeň a nesportovní chování a vystupování, které znevažují dobré jméno šachového sportu.

DŘ sleduje jako svůj cíl uvědomělou výchovu každého hráče nebo funkcionáře ke slušnému a čestnému jednání a vedení šachových partií v duchu Etického kodexu FIDE.

Článek 2 Druhy provinění

V disciplinárním řízení se projednávají porušení Stanov ŠSČR, řádů a pravidel sportovní činnosti u jednotlivců a případy narušení pořádku, které souvisejí se sportovními soutěžemi, za něž nesou odpovědnost kolektiv (oddíly a družstva).

Pokud se zjistí, že jde o porušení Etického kodexu FIDE, je DK povinna předat podklady o případu, které Etický kodex vyžaduje, komisi FIDE.

Článek 3 Druhy disciplinárních trestů

3.1 V disciplinárním řízení lze ukládat jednotlivci tyto tresty:

- a) napomenutí;

- b) peněžitá pokuta;
- c) zastavení závodní činnosti;
- d) zákaz výkonu funkce;
- e) vyloučení z ŠSČR.

3.2 V disciplinárním řízení lze ukládat kolektivům tyto tresty:

- a) napomenutí;
- b) peněžitá pokuta;
- c) zastavení závodní činnosti;
- d) vyloučení ze soutěže.

3.3 Specifikace jednotlivých trestů

3.3.1 Napomenutí

Uděluje se u méně závažných provinění zpravidla tehdy, jestliže se jedná o první poklesek provinilého jednotlivce či kolektivu.

3.3.2 Peněžitá pokuta

Uděluje se pouze za provinění související se sportovní činností, nikoli za obecná provinění. Za hrubý poklesek, který ovlivnil průběh soutěže, lze uložit pokutu dle Ekonomické směrnice ŠSČR.

3.3.3 Zastavení závodní činnosti

Je nejvíce používaným trestem za hrubé provinění jednotlivců.

- a) Provinilec, jemuž byl tento trest uložen, se nesmí zúčastnit žádných domácích šachových soutěží a akcí, a to ani nemistrovských. Zákaz činnosti platí na celém území ČR.
- b) Trest zastavení závodní činnosti v sobě zahrnuje i zákaz reprezentace a mezinárodních sportovních styků, pokud není stanoveno jinak. Pro zákaz mezinárodních sportovních styků a reprezentace lze stanovit i delší dobu než zákaz činnosti v tuzemsku.
- c) Trest zastavení činnosti lze vyslovit také jen pro reprezentaci a mezinárodní styky.
- d) Trest zastavení závodní činnosti jednotlivce je možno uložit nejvýše na 18 měsíců. Ve zvlášť závažných případech, při velmi hrubém porušení sportovních řádů a sportovní etiky lze vyslovit doživotní zákaz sportovní šachové činnosti.
- d) Výkon trestu zastavení závodní činnosti, není-li delší než 3 měsíce, může být podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání od 3 měsíců do 1 roku.
- g) Maximální délka trestu zastavení závodní činnosti jednotlivce může být zvýšena až na doživotní zákaz v případě, že bylo porušeno ustanovení Směrnice pro kontrolu a postih dopingů ve sportu nebo Směrnice proti podvádění. V takovém případě je délka trestu ukládána dle příslušných ustanovení těchto směrnic.

Družstvu lze trest zastavení závodní činnosti uložit nejvýše na 4 soutěžní utkání. Tento trest může být vykonán formou odečtení příslušného počtu bodů po skončení soutěže.

3.3.4 Zákaz výkonu funkce

- a) Trest zákazu výkonu funkce lze uložit na dobu nejvýše 3 let.
- b) Trest zákazu výkonu funkce lze uložit trenérům, vedoucím a kapitánům družstev, rozhodčím a jiným osobám pověřeným obdobnými funkcemi. Tento trest nelze uložit na výkon funkce ve volném orgánu. O tom, zda členové voleného orgánu mohou vykonávat své funkce s ohledem na provinění, jehož se dopustili, náleží rozhodnout tomu orgánu, který je do funkce zvolil.
- c) Není-li zákaz výkonu funkce delší než 6 měsíců, může být podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání od 6 měsíců do 2 let.
- d) Maximální délka zákazu výkonu funkce může být zvýšena až na doživotní zákaz v případě, že bylo porušeno ustanovení Směrnice pro kontrolu a postih dopingů ve sportu. V takovém případě je délka trestu ukládána dle ustanovení čl. 7 této směrnice.

3.3.5 Vyloučení ze soutěže

Vyloučení družstva ze soutěže je možné uložit jen za zvlášť závažné porušení řádů a pravidel sportovních soutěží. Vyloučené družstvo lze přeradit až o dva stupně soutěže níž.

3.3.6 Vyloučení z ŠSČR

Trest vyloučení z ŠSČR (odnětí členství) lze uložit jen členům, kteří se dopustili hrubého porušení stanov ŠSČR, poškození zájmů ŠSČR nebo zvlášť závažného provinění, jež je neslučitelné s členstvím v ŠSČR. O trestu vyloučení rozhoduje na návrh disciplinárního orgánu VV ŠSČR. Požádá-li vyloučený opět o přijetí, je ke kladnému rozhodnutí nutný souhlas toho orgánu, který jej vyloučil.

Článek 4 Zásady pro ukládání disciplinárních trestů

- 4.1 Proti tomu, komu byl v disciplinárním řízení příslušným orgánem uložen trest, není možno pro týž skutek vést nové disciplinární řízení.
- 4.2 Za jedno provinění lze uložit i více trestů, pokud to jejich povaha nevyklučuje.
- 4.3 Projednává-li disciplinární orgán současně několik disciplinárních provinění, udělí trest za provinění nejtěžší a k ostatním proviněním přihlédne jako k přitěžující okolnosti ve smyslu čl. 4.5.
- 4.4 Při stanovení výměry trestu přihlédne disciplinární orgán jako k polehčující okolnosti zejména k tomu, že provinilec
 - a) byl vyprovokován;
 - b) před proviněním se řádně choval;
 - c) nahradil dobrovolně škodu, kterou svým činem způsobil;
 - d) projevil upřímnou lítost;
 - e) sám oznámil provinění, jehož se dopustil;
 - f) napomáhal účinně při objasňování svého provinění.
- 4.5 Při stanovení výměry trestu přihlédne disciplinární orgán jako k přitěžující okolnosti zejména k tomu, že provinilec
 - a) se dopustil provinění zavrženíhodným způsobem;
 - b) se dopustil provinění jako funkcionář;
 - c) svedl k provinění jiného;
 - d) se dopustil více provinění;
 - e) se dopustil provinění, ačkoliv byl již v posledním roce disciplinárně potrestán;
 - f) svým jednáním ovlivnil regulérnost soutěže.
- 4.6 U termínovaných disciplinárních trestů (zastavení závodní činnosti, zákaz výkonu funkce apod.) se určuje délka trestu údajem, kterým dnem trest začíná a končí. Údaj musí obsahovat také přesné označení druhu trestu.
- 4.7 Trest zastavení závodní činnosti je třeba uložit tak, aby spadal zásadně do soutěžního období. Za tím účelem je možno trest rozdělit, příp. jej uložit na počet soutěžních utkání.
- 4.8 Pokud rozhodčí soutěže udělí na základě Pravidel šachu FIDE trest vyloučení ze soutěže, předá veškeré podklady o vyloučení řídicímu orgánu, který může toto provinění dle závažnosti postoupit k disciplinárnímu řízení.

Článek 5 Disciplinární orgány

- 5.1 O disciplinárním provinění rozhodují:
 - a) DK šachového oddílu;
 - b) DK KŠS;
 - c) DK ŠSČR.

- 5.2 Jestliže šachový oddíl, KŠS či ŠSČR nezřídily svou stálou disciplinární komisi, jsou povinny ji pro případ projednávání provinění ustavit. Neexistenci DK nelze nahradit rozhodováním výkonných výborů těchto orgánů.
- 5.3 DK šachových oddílů rozhodují o disciplinárním provinění členů vlastního šachového oddílu. Pokud DK potrestá sportovce zastavením činnosti, resp. zákazem výkonu funkce, sdělí to tomu orgánu, který řídí soutěž, v níž sportovec působí jako hráč nebo v jejímž rámci působí jako funkcionář.
- 5.4 DK KŠS rozhoduje o disciplinárních proviněních jednotlivců i kolektivů, které souvisejí s činností v krajských soutěžích i v dalších akcích řízených orgány KŠS. O uděleném disciplinárním trestu DK informuje ŠSČR a příslušný VV KŠS.
- 5.5 DK ŠSČR rozhoduje o disciplinárních proviněních jednotlivců i kolektivů, které souvisejí s činností v republikových soutěžích, v dalších akcích řízených orgány ŠSČR i v ostatních šachových akcích konaných na území ČR. O udělení trestu DK informuje VV ŠSČR a příslušný KŠS.
- 5.6 O disciplinárních proviněních v průběhu reprezentační akce či v souvislosti s ní rozhoduje DK ŠSČR.

Článek 6 Postup v disciplinárním řízení

- 6.1 Disciplinární orgán zahájí disciplinární řízení, pokud jsou k tomu oprávněné důvody. Může tak učinit z vlastního rozhodnutí nebo z jiného podnětu a je povinen postupovat tak, aby řízení bylo co nejdříve ukončeno.
- 6.2 Zjistí-li disciplinární orgán, že k projednání záležitosti je příslušný jiný disciplinární orgán, neprodleně mu věc postoupí.
- 6.3 O zahájení řízení musí být ten, proti komu je vedeno, písemně vyrozuměn a musí mu být poskytnuta přiměřená lhůta (zpravidla nepřesahující 15 dnů) k vyjádření a k podání návrhů na provedení důkazů prokazujících skutkovou podstatu provinění nebo na doplnění skutkových zjištění. Obviněnému musí být dána možnost zúčastnit se projednávání jeho provinění a možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou podkladem k jednání a rozhodování disciplinárního orgánu.
- 6.4 Disciplinární řízení nelze zahájit, jestliže od disciplinárního provinění uplynula doba delší než jeden rok s výjimkou případu, kdy se ve věci koná trestní řízení. V takovém případě se disciplinární řízení zahajuje až po pravomocném rozhodnutí v trestním řízení.
- 6.5 Jestliže se při projednávání disciplinárního provinění jeví toto provinění jako možný trestný čin nebo přečin, upozorní disciplinární orgán na věc orgány činné v trestním řízení.
- 6.6 Disciplinární orgán je povinen v disciplinárním řízení náležitě objasňovat všechny podstatné skutečnosti a okolnosti projednávaného případu. Za tím účelem je oprávněn přizvat k projednávání osoby, které mohou sdělit důležité informace, a vyžádat si písemné dokumenty a zprávy, popřípadě jiné důkazní materiály. Na požádání disciplinárního orgánu je povinností každého člena či orgánu ŠSČR sdělit požadované informace nebo předložit písemnosti, které se k projednávané věci vztahují.
- 6.7 Jakmile jsou dostatečně objasněny všechny podstatné okolnosti disciplinárního provinění, rozhodne disciplinární orgán o uložení trestu. Od uložení trestu může upustit, jestliže dospěje k závěru, že sám průběh disciplinárního řízení splnil svůj výchovný účel a že s ohledem na osobu provinilce a povahu provinění není uložení trestu třeba. Ukáže-li se, že k provinění nedošlo, disciplinární orgán vydá rozhodnutí o zastavení disciplinárního řízení.
- 6.8 Výsledek provedeného šetření je třeba pečlivě a spravedlivě zvažovat. V případě pochybností je třeba vždy rozhodovat ve prospěch obviněného. Dokud řízení není ukončeno, musí se na obviněného hledět, jako by nebyl vinen.
- 6.9 Disciplinární řízení nelze zahájit (a bylo-li již zahájeno, musí se zastavit):
 - a) je-li disciplinární provinění promlčeno (viz čl. 6.4);
 - b) proti zemřelému;
 - c) tam, kde disciplinární řízení pro týž skutek již skončilo pravomocným rozhodnutím.

- 6.10 Disciplinární řízení se zastaví rovněž v případech, kdy
- je nepochybné, že se skutek, pro který se řízení vede, nestal;
 - provinění není možné obviněnému dostatečně prokázat;
 - projednávaný skutek není disciplinárním proviněním.
- 6.11 Proti rozhodnutí o zastavení disciplinárního řízení není opravného prostředku.
- 6.12 Pro dlouhodobou nepřítomnost nebo vážné onemocnění obviněného, kdy není možné náležitě zjistit důležité okolnosti pro posouzení celé věci, lze disciplinární řízení přerušit, a to nejdéle na dobu jednoho roku ode dne, kdy mělo ke spáchání disciplinárního provinění dojít.
- 6.13 Z jednání disciplinárního orgánu se pořizuje zápis, který obsahuje podstatné údaje o průběhu a závěrech jednání. Je-li obviněný člen (zástupce kolektivu) přítomen závěru jednání, oznámí mu disciplinární orgán své rozhodnutí s patřičným odůvodněním a poučí ho o právu podat odvolání. Jestliže se obviněný člen (zástupce kolektivu) jednání disciplinárního orgánu nezúčastní, vyrozumí se o rozhodnutí přímo, nebo prostřednictvím mateřského oddílu. Vyrozumění musí být provedeno písemně.
- 6.14 Disciplinární rozhodnutí musí obsahovat:
- přesné označení orgánu, který jej vydal;
 - den rozhodnutí;
 - výrok o rozhodnutí s přezkoumatelným odůvodněním;
 - poučení o opravném prostředku.
- 6.15 Rozhodnutí disciplinárního orgánu se vhodnou formou doručuje také všem, jichž se případně trest obviněného týká.

Článek 7 Odvolací řízení

- 7.1 Odvolací řízení může být vyvoláno:
- z podnětu provinilé strany, která proti rozhodnutí disciplinárního orgánu podá odvolání;
 - z podnětu samotného odvolacího orgánu (viz čl. 7.16).
- 7.2 O odvolání rozhodují:
- o odvolání proti rozhodnutí DK oddílu rozhoduje VV příslušného oddílu;
 - o odvolání proti rozhodnutí DK KŠS rozhoduje VV příslušného KŠS;
 - o odvolání proti rozhodnutí DK ŠSČR rozhoduje VV ŠSČR.
- 7.3 Odvolání proti rozhodnutí DK je nutno podat písemně do 16 dnů ode dne oznámení či doručení tohoto rozhodnutí. Nemá v žádném případě odkladný účinek. Odvolání se podává odvolacímu orgánu a v opise se zasílá předsedovi disciplinárního orgánu, který rozhodnutí vydal.
- 7.4 Při odvolání je nutno současně zaplatit poplatek za odvolání; kopie dokladu o úhradě poplatku se přikládá k odvolání a je jeho nedílnou součástí. Výše poplatku je uvedena v Ekonomické směrnici ŠSČR.
- 7.5 Disciplinární orgán, který rozhodnutí vydal, zašle urychleně po obdržení opisu odvolání odvolacímu orgánu své stanovisko k dané záležitosti a poskytne všechny písemné podklady (nebo jejich kopie), z nichž při svém rozhodování vycházel.
- 7.6 Funkcionář, který rozhodoval v daném případě jako člen DK, nemůže rozhodovat v odvolacím řízení.
- 7.7 Odvolací orgán zahájí projednávání odvolání co možná nejdříve, nejpozději však do jednoho měsíce po obdržení odvolání. Přezkoumá postup a rozhodnutí DK. Vychází přitom především z podkladových materiálů disciplinárního řízení a v případě potřeby je doplní vlastním šetřením. Požádá-li o to, má člen (zástupce kolektivu), jehož odvolání se projednává, právo zúčastnit se projednávání svého případu před odvolacím orgánem.

- 7.8 Odvolací orgán odvolání zamítne, jestliže je podáno opožděně nebo osobou, která k jeho podání není oprávněna. Odvolání může zamítnout také tehdy, jestliže není v termínu pro podání odvolání (viz čl. 7.3) předložen doklad o zaplacení poplatku za odvolání.
- 7.9 Odvolací orgán potvrdí rozhodnutí DK, jestliže dojde k závěru, že její rozhodnutí je odůvodněné a správné.
- 7.10 Odvolací orgán zruší rozhodnutí DK, jestliže dojde k závěru, že v projednávaném případě nedošlo k disciplinárnímu provinění.
- 7.11 Odvolací orgán změnil rozhodnutí DK, jestliže dojde k závěru, že měl být uložen jiný trest.
- 7.12 Poplatek za odvolání se vrátí, jestliže odvolací orgán zrušil rozhodnutí DK.
- 7.13 Rozhodnutí odvolacího orgánu je konečné a nelze se proti němu dále odvolávat.
- 7.14 Proti rozhodnutí o vyloučení z ŠSČR je možno se odvolat pouze ke konferenci ŠSČR (v tomto případě neplatí termín pro vyřízení do 1 měsíce).
- 7.15 O pořizování zápisu z jednání odvolacího orgánu, o oznamování a doručování jeho rozhodnutí platí obdoba ustanovení čl. 6.13–6.15.
- 7.16 Odvolací orgán má právo do jednoho měsíce ode dne rozhodnutí DK zavést odvolací řízení z vlastního podnětu, dojde-li k závěru, že rozhodnutí DK by mělo být zrušeno nebo změněno. Přitom postupuje obdobně jako podle předchozích ustanovení.

Článek 8 Společná ustanovení

- 8.1 Svazové řídicí orgány dbají o to, aby disciplinární orgány dodržovaly ustanovení tohoto DŘ, zejména aby včas a zodpovědně vyřizovaly podněty podané k disciplinárnímu řízení.
- 8.2 Po vykonání nejméně poloviny trestu zastavení závodní činnosti nebo zákazu funkce lze zbytek trestu podmíněně prominout na základě žádosti provinilé strany nebo na vlastní podnět disciplinárního orgánu. Zkušební doba se stanovuje na dobu od 3 měsíců do jednoho roku. O podmíněném prominutí trestu rozhoduje orgán, který s konečnou platností o trestu rozhodl.
- 8.3 Udělené tresty se zaznamenávají do evidence ŠSČR.
- 8.4 U běžných provinění souvisejících se sportovními soutěžemi projedná přestupky na místě rozhodčí, ředitel či vedoucí soutěže, případně k projednání provinění ustaví komisi z těchto činovníků a zástupců hráčů. Pokud jde o menší přestupky, lze rozhodnout na místě, v opačném případě jsou zjištěná fakta předána k dalšímu řízení příslušnému disciplinárnímu orgánu.

Článek 9 Všeobecná a závěrečná ustanovení

- 9.1 Disciplinární řád se vztahuje i na taková jednání, k nimž došlo v souvislosti s činností členů ŠSČR v mezinárodním šachu a která zakládají skutkovou podstatu disciplinárního provinění podle tohoto DŘ. V takovém případě se uložená disciplinární opatření a tresty vztahují přiměřeně i na činnost v mezinárodním šachu, pokud nejde přímo o porušení Etického kodexu nebo Směrnic FIDE, kdy předmětná řízení jsou v kompetenci FIDE.
- 9.2 Tímto disciplinárním řádem se zrušuje a nahrazuje „Disciplinární řád Šachového svazu České republiky“ ze dne 27. května 2002.
- 9.3 Tento disciplinární řád byl schválen VV ŠSČR dne 16. 7. 2018 a nabývá účinnosti dnem 1. září 2018.

Viktor Novotný
předseda ŠSČR